

νήν του πρωτοτύπου 1) Ουσιαστικά, οἶον: ἐσμός - ζι-
μόβολος κττ. 2) Ἐπίθετα, οἶον: κακός - κακόβολος, κα-
λός - καλόβολος κττ.

βόλος ὁ, κοιν. βόλους βόρ. ιδιῶμ. ὀβόλος Πε-
λοπν. (Λακων. Μεσσ.) ὀβολος Πελοπν. (Οἶν.) ἀβόλος
Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ὀλος Κάρπ. σβόλος σύνθηθ. σβό-
λους Β.Εὔβ. Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.
Ἀράχ.) κ. ἀ. σβοῦλος Ἀθῆν. (παλαιότ.) Εὔβ. (Αὐλωνάρ.
Κύμ.) ζιβόλε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βόλος. Ὁ τύπ. σβόλος ἐκ τῆς αἰτίας.
τοῦ πληθ. τοὺς βόλους καὶ ἐκ πλημμελοῦς χωρισμοῦ
τοὺς σβόλους. Τὸ ζιβόλε ἐκ τοῦ σβόλος κατ' ἀνάπτυ-
ξιν συνοδίτου φθόγγου.

Α) Κυριολ. 1) Ἡ βολή τῶν δικτύων εἰς τὴν θά-
λασσαν πρὸς ἀλιεῖαν Αἰγίν. Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Κάρπ.
Κέρκ. Κύθν. Λέρ. Λευκ. Μεγίστ. Νάξ. Πάρ. Στερελλ.
(Μεσσολόγγ.) Σύμ. Τήν. κ. ἀ.—Λεξ. Αἰν. Ἐλευθερουδ.
Μ'Εγκυκλ.: Βούλην τὴ νύχτα ἐκάαμεν δγὸ βόλους Μεγίστ.
Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ἀριστοτ. Ζῶων ἱστορ. 8, 15, 47
«φασὶ δὲ πολλάκις τριβομένου τοῦ βυθοῦ ἀλίσκεσθαι
πλείους ἐν τῷ αὐτῷ βόλῳ τὸ δεύτερον ἢ τὸ πρῶτον».

2) Τὸ ποσὸν τῶν ἐν μιᾷ βολῇ ἀλιευομένων ἰχθύων
Κέρκ. κ. ἀ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. ΧΜυτιλιν. (ἐκδ. Kurtz
σ. 87) «τοὺς ἐξωνηθέντας βόλους τοῦ δικτύου». 3) Τὸ
δίκτυον Θήρ. Μύκ. Πάρ. κ. ἀ.: Ἐβάλαμεν τόσους βόλους
καὶ δὲν ἐπγάσαμεν τίποτε. 4) Ὁ διὰ δικτύου ἀποκλει-
σμός τοῦ στομίου τοῦ ἰχθυοτροφείου Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

5) Τὸ νὰ διώκῃ τις τοὺς ἰχθύς διὰ τῆς βολαχτήρας
πρὸς τὰ δίκτυα Πάρ. 6) Τόπος κατάλληλος διὰ βολήν,
δι' ἀλιεῖαν Θήρ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βό-
λος πολλαχ. Ἀπάνως Βόλος Θήρ. Ἐξως Βόλος Θήρ. Μέσα
ἢ Μεσινὸς Βόλος Θήρ. 7) Σφαῖρα μικρὰ ἀπὸ ὕαλον ἢ
ἄλλην ὕλην, μὲ τὴν ὁποίαν παίζουν οἱ παῖδες κοιν.:
Παίζω - ρίχνω βόλους. β) Σφαῖρα γενικῶς Θεσσ. Πε-
λοπν. (Σουδεν.) κ. ἀ.—Λεξ. Περιδ.: Στρογγυλὸς σὰν βό-
λος Περιδ. Σὰν σβόλους (ἐπὶ ἀνθρώπου μικροῦ ἀναστή-
ματος καὶ χονδροῦ) Θεσσ. || Φρ. θὰ γυρίσῃ ὁ σβόλος (θὰ
γυρίσῃ ὁ τροχὸς τῆς τύχης καὶ οἱ εὐτυχοῦντες τῶρα θὰ
δυστυχήσουν καὶ τανάπαλιν) Σουδεν. γ) Λίθος χειρο-
πληθῆς σφαιρικός ἢ σφαιροειδὺς σχήματος χρησιμο-
ποιούμενος εἰς σφαιροβολίαν ἢ ἄλλας χρήσεις πολλαχ.:
Ἄσμ.

Θὰ τοῦ δείρου πῖσ' ὅς τοὺν κόλου|μὶ οὐχτῶ οὐκάδεις βόλου
(νανούρ.) Λῆμν. δ) Πᾶν πρᾶγμα σφαιρικὸν ἢ σφαιρο-
ειδὺς σχήματος κοιν. καὶ Τσακων.: Ἐνας βόλος ἀσβέ-
στι - ζάχαρι - τυρὶ κττ. ε) Πληθ. βόλοι, εἶδος φαγητοῦ
ἀπὸ χονδραλεσμένον σίτον καὶ ἄλλα καρυκεύματα πολ-
τοποιούμενα καὶ σχηματιζόμενα εἰς τεμάχια στρογγυλὰ
Ρόδ. Συνών. βολάκια (ἰδ. βολάκι 4), γιουβαρά-
κια. ς) Θρόμβος σχηματιζόμενος συνήθως εἰς φαγητὰ
μὴ καλῶς ἀναδευόμενα ἐν τῇ παρασκευῇ ἢ τῷ βρασμῷ
πολλαχ. καὶ Τσακων. 8) Τὸ σῦκον Χίος (Καρδάμ.) 9)
Μικρὸν καὶ σκληρὸν ἐξόγκωμα τοῦ δέρματος ἢ ἐν γένει
πᾶν ἐξοίδημα δερματικὸν Σκῦρ. Σύμ. 10) Λίθος σφαι-
ροειδῆς ἐπιπολάζων, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ ἔχει
κοίλωμα πλήρες ἀλευρώδους οὐσίας νομιζομένης ὡς φάρ-
μακον κατευνάζον τοὺς πόνους τοῦ στομάχου Λευκ. β)
Μαγικός τις λίθος θεωρούμενος ὡς φάρμακον εἰς διαφό-
ρους ἀσθενείας τῶν ζῴων (τὸ πάσχον ζῷον ποτίζεται μὲ
νερό, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναμειγνύεται σκόνη ἀποξηρομένη ἐξ
αὐτοῦ) Στερελλ. (Αἰτωλ.)—Δλουκοπ. Ποιμ. 197. 11) Ὁ
βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ Λεξ. Αἰν. 12) Τὸ πληχτρον τοῦ

ἰγδίου Θράκ. (Μυριόφ.) Συνών. βόλι 5, γουδοχέρι.

ΧΙΠ) Ἀρχὴ Κύπρ.: Ἐχάλασεν τὸ σπῖτιν ἀπὸ βόλου
(ἐκ βάθρων, ἐκ θεμελίων). Συνών. βολή (Π) VIII.

Β) Μετων. 1) Ἀνθρώπος χαμηλοῦ ἀναστήματος,
ἀλλὰ εὐτραφῆς, παχύσαρκος Εὔβ. Ἡπ. Θεσσ. Νάξ.
Πελοπν. (Γορτυν. Σουδεν.) κ. ἀ.: Εἶναι σωστὸς βόλος
Σουδεν. Ἰ'ναῖκα σβόλους Ἡπ. Αὐτὸς οὐ σβόλους μᾶς κἀν'
τοὺν παλῖ'καρᾷ Θεσσ. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Σβόλος καὶ
ὡς παρων. 2) Ἀνθρώπος μὴ δυνάμενος νὰ σταθῇ εἰς
τοὺς πόδας του Σύμ.: Τὸν ἔφεραν βόλο.

Πβ. βόλι.

βολούλλα ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.)

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. βολὰ διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. - ούλλα.

Ἐπὶ ποσότητος, ὀλίγον τι: Πίνω νὰ βολούλλα.

βόλτα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Τραπ.) Τσακων.
βουόλτα Μακεδ. (Καστορ.) βόλιτα Κρήτ. Πελοπν. (Οἶν.)
κ. ἀ.—Λεξ. Μπριγκ. βόρτα Ἀστυπ. Θήρ. Ἰος Κάλυμν.
Κάρπ. Κάσ. Κέρκ. Κίμωλ. Κύθηρ. Κύθν. Κύπρ. Κῶς
Λέρ. Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. Ἐγκαρ.) Νίσυρ.
Σίφν. κ. ἀ.—Λεξ. Μπριγκ. βόρτα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
βότ-τα Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. Χίος (Ὀλυμπ. Χαλκ.) βόττα
Ἰκαρ. Ἰων. (Κρήν.) Σάμ. Σκῦρ. κ. ἀ.—Λεξ. Βλαστ. 320
βόλτος ὁ, Ἀνδρ. Λευκ. Μύκ. Τήν. κ. ἀ. βόρτος Νάξ.
(Δαμαρ.) Σέριφ. κ. ἀ. βόλτο τό, Ἀνδρ. Μύκ. Σκῦρ. Τήν.
κ. ἀ. βόλιτο Ἀνδρ. βόρτο Κέρκ. Κεφαλλ. Κύθηρ.
Κύθν. Νάξ. (Ἀνω Ποταμ. Ἀπύρανθ. Βόθρ. Δαμαρ. Κο-
ρων. Μον.) Σέριφ. Σίφν. κ. ἀ. βόττο Τήν.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *volta*, παρ' ὃ καὶ διαλεκτικὸν *votta*.
Ἡ λ. καὶ ἐν Ἀποκόπ. Βεργαδῇ στ. 332 (ἐκδ. ἘLegrand
Biblioth. 2, 110) «κ' ἔκαμαν βόλταν λάμνοντας κ' ἔσω-
σαν εἰς τὴν φόσσαν». Ὁ τύπ. βόττα καὶ μεσν. Ἰδ. Μα-
χαιρ. 1, 50 καὶ 580 (ἐκδ. R.Dawkins).

1) Στροφή, περιστροφή κοιν. καὶ Τσακων.: Γυρίζω
τὴ βίδα δγὸ βόλτες. Παίρνει τὴ βόλτα τῆς ἡ βίδα (προχω-
ρεῖ ἀκωλύτως ἢ κοχλίσως). Τὸ κλειδί κάνει - παίρνει μόνο
μὲ βόλτα. Ἡ ρόδα κάνει τόσες βόλτες ὅς τὸ λεφτό. Τυλίγω
τὴν κλωστή τόσες βόλτες κοιν. Τὸ φεγγάρι παίρνει βότ-τα
(εἰσέρχεται εἰς νέαν φάσιν) Χίος Εἶναι ὅς τὴ βόρτα τὸ
φεγγάρι (συνών. τῷ προηγουμένῳ) Κίμωλ. || Φρ. Παίρνω
τὴν κάτω βόλτα - τὴν ἀπάνω βόλτα (χειροτερεῖ ἢ βελτιώ-
νεται ἡ κατάστασίς μου. Ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Λεξικογρ.
Δελτ. 4 (1948) 108). Παίρνω τὴ βόλτα μου (φεύγω, ἔξα-
φανίζομαι ἢ ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζομαι) κοιν. Δὲν
παίρνω μὴτε βόλτα (δὲν προφθάνω οὔτε νὰ στραφῶ) Ἀνδρ.
Ἐν τὸν ἔπιασεν ἡ βόλτα του (δὲν ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ του)
Μεγίστ. Ἐπῆρε τὴ βόλτα (παρεφρόνησε, τοῦ ἔστριψε)
Κρήτ. Ἐπῆρε τὴ βόλτα τὸ κρέας - τὸ ψάρι κττ. (ἤρχισε νὰ
σῆπεται) αὐτόθι. Τοῦ τό φερε ἀπὸ βόρτα (τοῦ τὸ ἀνεκοί-
νωσε κατὰ πλάγιον τρόπον) Κίτ. Μάν. || Ἄσμ.

Καὶ ράβγει του τὰ μ-μάτια του τρεῖς σόρτες τὰ προνοσούμα
καὶ δέν-νει του τὰ χέρια του τρεῖς βόρτες τ'ἀλεσιόμα
(προνοσούμα=μυρσίμα) Νίσυρ.

Σύνησε, χαδεμένη μου, καὶ πρόβαλε ὅς τὴν πόρτα,
ποῦ ἔκαμες τὴν καρδούλλα μου καὶ πῆρε μέσα βόλτα
(ἐμαράνθη ἢ ἐσάπισε) Ἀνδρ.

Ἡ λογισμὲ μου, μὴ χαθῆς, καὶ νοῦ, μὴν πάρης βόττα
(μὴ παραφρονήσης) Κρήν. β) Ἐπιρρηματ., στροφηδόν,
περιστροφικῶς κοιν.: Φρ. Πάω βόλτα. Φέρνω βόλτα τὸ
δωμάτιο (τακτοποιῶ, εὐπρεπίζω). Φέρνω βόλτα τὸ σκοινὶ
(περιελίσσω). Τὸν φέρνω βόλτα (κάμνω τινὰ νὰ περιστρέ-

